

СТРУКТУРА ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ

4.2

ПЛАН

1

• **Нормативно-регулятивна підсистема. Політичні норми**

2

• **Функціональна підсистема. Політичний процес**

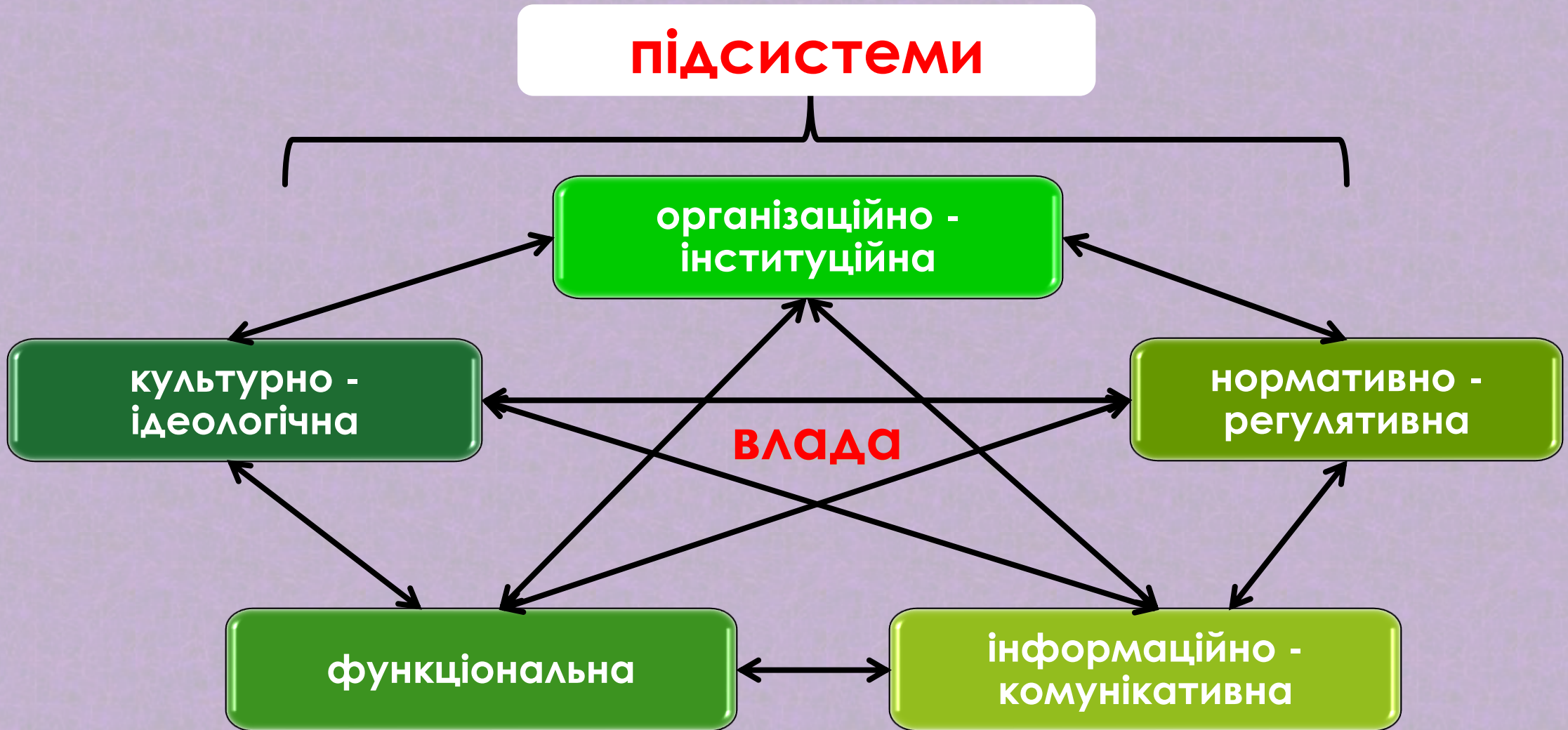
3

• **Комунікативна підсистема. Політичні відносини**

4

• **Культурно-ідеологічна підсистема**

Структура політичної системи

Нормативно-регулятивна підсистема - вся сукупність соціально-політичних норм, за допомогою яких здійснюється регулювання політичних відносин

МОРАЛЬНІ НОРМИ

- не систематизовані, не врегульовані
- не є обов'язковими до виконання
- ґрунтуються на здатності індивіда до саморегулювання і самоконтролю

ПРАВОВІ НОРМИ

- встановлені або санкціоновані державою і спрямовані на регулювання суспільних відносин загальнообов'язкові для всіх громадян і юридичних осіб правила поведінки
- за порушення - юридична відповідальність
- регламентуються конституційним правом

КОРПОРАТИВНІ ПОЛІТИЧНІ НОРМИ

- встановлюються громадськими організаціями
- не мають правового загально обов'язкового характеру

ЗВИЧАЇ, ТРАДИЦІЇ

- звичай - правило, що склалося на основі постійного одноманітного повторення фактичних відносин
- традиції - звичаї, що передаються від покоління до покоління
- не мають юридичного значення

Функціональна підсистема - сукупність форм і напрямків політичної діяльності, політичних процесів, способів і методів здійснення влади

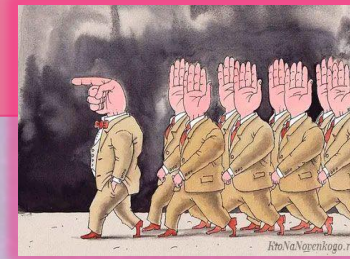
Політичний процес

- сукупність дій, спрямованих на збереження або зміну певної політичної ситуації
- прийняття і реалізація політико-управлінських рішень
- поведінка і дії мікро- та макрогруп та їхніх різноманітних об'єднань

Політичний режим

- система способів і методів управління певним державно організованим суспільством
- співвідношення між двома політичними субстанціями – владою і свободою
- найважливіші показники: рівень і ступінь демократії та реальний політико-правовий статус особи

Комунікативна підсистема

Політичні відносини

різноманітні, зумовлені соціально-економічним і культурним рівнем суспільства взаємозв'язки і взаємодії, що виникають між соціальними спільнотами й індивідами, створеними ними політичними інституціями й організаціями з питань втілення політичних інтересів і політичних потреб у сфері завоювання, формування і функціонування політичної влади

формалізовані

неформальні

первинні

вторинні

Політичні комунікації

процес взаємодії політичних суб'єктів на основі обміну інформацією і безпосереднього спілкування людей, а також засоби і способи духовної взаємодії

ГОРИЗОНТАЛЬНІ

ВЕРТИКАЛЬНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОЦЕС

ОТРИМАННЯ

ВІДБІР

ПРЕПАРУВАННЯ

КОМЕНТУВАННЯ

ПОШИРЕННЯ

ВЕЛИКИЙ
АРБІТР

ЗМК

ГОЛОС
НАРОДУ

ЧЕТВЕРТИЙ
ЦЕНТР
ВЛАДИ

ЧЕТВЕРТА
ГІЛКА
ВЛАДИ

Культурно-ідеологічна підсистема

Політична культура

Політична
свідомість

Політична
поведінка

сприйняття суб'єктом політичної реальності

конкретно-
історичний характер

політична
соціалізація

політичне
виховання

Індивідуальна
політична свідомість

Групова політична
свідомість

Масова
(загальнолюдська)
політична свідомість

Шляхи
формування
політичної
свідомості

1

• критичне осмислення й узагальнення

2

• приєднання до вже сформульованих оцінок і норм

3

• емоційне прилучення

За глибиною віддзеркалення дійсності

Рівні політичної свідомості

- 1 • суперечливість
- 2 • фрагментарність
- 3 • несистематизованість
- 4 • підвищена емоційність
- 5 • гострота сприйняття політичних процесів

Формується на основі повсякденного досвіду людей

Буденна свідомість

Сукупність вчень, теорій; ґрунтується на фактах

Теоретична свідомість

- 1 • цілісність
- 2 • систематизованість
- 3 • здатність до прогнозування
- 4 з'ясування глибинних причин політичних явищ та процесів

Пов'язана з політичною психологією

має виражені соціально-психологічні риси:

- Почуття
- Емоції
- Настрої

Пов'язана з політичною ідеологією

Культурно-ідеологічна підсистема

Політична культура

Політична свідомість

Політична поведінка

сприйняття суб'єктом політичної реальності

конкретно-історичний характер

політична соціалізація

політичне виховання

Індивідуальна політична свідомість

Групова політична свідомість

Масова (загальнолюдська) політична свідомість

політичні стереотипи

політичні традиції

функціонування політичних інститутів

політичні символи

Функції політичної культури

Інформаційна

Комунікативна

Прогностична

Інтеграційна

Пізнавальна

Регулююча

Виховна

Шляхи формування політичної свідомості

1

• критичне осмислення й узагальнення

2

• приєднання до вже сформульованих оцінок і норм

3

• емоційне прилучення

Дякую за увагу!